

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

DWST-WPZN.053.5.2026.AB

Warszawa, 08 lipca 2026 r.

Pani

Szanowna Pani,

odpowiadając na petycję w sprawie zmiany przepisów dotyczących prawa do nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy, przekazaną 2 czerwca 2026 r., Ministerstwo Edukacji Narodowej uprzejmie informuje.

Mając na względzie konieczność wzmocnienia ekonomicznego nauczycieli, ustawą z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1160) wprowadzono szereg korzystnych dla nauczycieli zmian, w tym m. in. zrównujących uprawnienia nauczycieli w zakresie niektórych świadczeń z uprawnieniami pracowników samorządowych. Ustawa ta wprowadziła w szczególności rozszerzenie uprawnień nauczycieli w zakresie nagrody jubileuszowej – wysokość nagrody za 40 lat pracy podwyższono z 250% do 300% wynagrodzenia miesięcznego. Ponadto wprowadzona została nagroda jubileuszowa za 45 lat pracy w wysokości 400% wynagrodzenia miesięcznego.

Zgodnie z art. 11 ww. ustawy, przepisy wprowadzające prawo do wyższej nagrody za 40 lat pracy oraz do nagrody za 45 lat pracy mają zastosowanie do nauczycieli, którym okres odpowiednio 40 lat i 45 lat pracy upłynie po dniu 31 grudnia 2025 r.

Przepis prawa przyznający pracownikom nowe uprawnienie nie działa wstecz, chyba że ustawodawca w przepisie przejściowym wyraźnie przyzna takie prawo z mocą wsteczną. Oznacza to, że nowe świadczenie przysługuje wyłącznie w odniesieniu do zdarzeń przyszłych, a nie do sytuacji, które wystąpiły przed wejściem w życie ustawy. W przeciwnym razie doszłoby do naruszenia zasady pewności i stabilności prawa. Dlatego wprowadzanie nowych uprawnień z mocą wsteczną nie jest częstą praktyką. Należy przypomnieć, że na mocy ustawy z dnia 14 czerwca 1996 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (Dz. U. poz. 396) z dniem 1 stycznia 1997 r. nauczyciele uzyskali nowe prawo do nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy, przy czym przepisy tej ustawy nie przewidywały przepisów przejściowych w tym zakresie. Oznacza to, że prawa do nagrody jubileuszowej za 40 lat pracy nie nabyli wówczas nauczyciele, którzy osiągnęli 40 lat pracy przed 1 stycznia 1997 r. Podobne rozwiązanie stosowane było również w przypadku innych grup zawodowych.

Z dniem 29 kwietnia 2023 r. prawo do nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy zyskali pracownicy niepedagogiczni zatrudnieni w szkołach prowadzonych przez organy administracji rządowej. Uprawnienie to zostało wprowadzone rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 5 kwietnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników niebędących nauczycielami, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez organy administracji rządowej oraz w niektórych innych jednostkach organizacyjnych (Dz. U. poz. 705). W nowelizacji tej nie przewidziano przepisów przejściowych, co oznacza, że nowy przepis miał zastosowanie dopiero od dnia jego wejścia w życie. Tym samym, aby otrzymać nagrodę za 45 lat pracy, pracownik niepedagogiczny zatrudniony w szkole prowadzonej przez organy administracji rządowej musiał osiągnąć taki staż pracy w dniu 29 kwietnia 2023 r. albo później.

Zgłaszane przez Panią wątpliwości dotyczące naruszenia zasad współżycia społecznego nie znajdują uzasadnienia w świetle obowiązujących standardów stanowienia prawa. Podkreślić należy, że wprowadzenie nowego uprawnienia w postaci nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy stanowi wyraz swobody ustawodawcy w zakresie kształtowania polityki społecznej i wynagrodzeniowej państwa. Każde świadczenie tego rodzaju funkcjonuje od daty określonej w ustawie i znajduje zastosowanie wyłącznie do zdarzeń przyszłych. Oznacza to, że osoby, które osiągnęły wymagany staż przed dniem wejścia w życie nowelizacji, nie zostały pozbawione praw już nabytych, lecz nie objęto ich nowym uprawnieniem, którego w systemie prawnym dotychczas nie przewidziano. Dlatego brak objęcia prawem do nagrody jubileuszowej zdarzeń, które nastąpiły przed planowaną datą wejścia w życie przepisu, tj. przypadków osiągnięcia odpowiedniego stażu pracy przez nauczyciela przed dniem 1 stycznia 2026 r., nie stanowi nierównego traktowania. W momencie powstania tych zdarzeń obowiązujące przepisy nie przewidywały żadnych skutków prawnych, a ustawodawca nie ma obowiązku nadawania im mocy wstecznej.

Zastosowane kryterium daty granicznej ma charakter obiektywny, jasny i jednolity dla wszystkich adresatów normy. Tego rodzaju rozwiązanie jest typowe dla legislacji w zakresie świadczeń pracowniczych i emerytalnych, ponieważ pozwala na zachowanie przejrzystości prawa oraz zapewnia stabilność finansów publicznych.

W świetle powyższego, przyjęte rozwiązanie odpowiada zasadzie równości wobec prawa. Jest ono proporcjonalne względem celu regulacji, jakim jest stopniowe i odpowiedzialne rozszerzanie uprawnień nauczycieli, z poszanowaniem możliwości finansowych państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

Ponadto przyznanie prawa do nagrody za 45 lat pracy wstecz mogłoby spotkać się z zarzutem nierównego traktowania w stosunku do nauczycieli, którzy otrzymali do dnia 31 grudnia 2025 r. nagrodę jubileuszową za 40 lat pracy w wysokości 250% wynagrodzenia miesięcznego. Nauczyciele ci mogliby podnosić, że oni również powinni utrzymać wyrównanie stanowiące różnicę pomiędzy wysokością tej nagrody obowiązującą od dnia 1 stycznia 2026 r. a wysokością otrzymanej nagrody. Jest to liczna grupa nauczycieli. Wypłaty nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy mogliby również oczekiwać nauczyciele, którzy nie pozostają już w zatrudnieniu w jednostkach oświaty, ale którym 45 lat pracy upłynęło, kiedy pozostawali w zatrudnieniu w tych jednostkach.

Mając powyższe na uwadze, podjęto decyzję o przyznaniu prawa do nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy nauczycielom, którzy spełnią warunki uprawniające do tej nagrody począwszy od dnia wejścia w życie tego przepisu. Z przedstawionych powyżej względów nie planuje się nowelizacji ustawy – Karta Nauczyciela, która przyznałaby nauczycielom prawo do nagrody jubileuszowej za 45 lat pracy wstecz.

Z poważaniem

Jerzy Jakubczuk
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/